

KREFTFORENINGEN

Kulturdepartementet (KD)
Postboks 8030 Dep

0030 Oslo

Oslo, 28. november 2013

Deres ref.:
Vår ref.: 13/00002-48
Saksbehandler: Beate H. Hundhammer

Nasjonalforeningen for folkehelsen, Norges Handikapforbund, Kreftforeningen, Flyktninghjelpen, Landsforeningen for hjerte- og lungesyke, Norges Blindforbund og Redd Barna ønsker med dette å avgi felles høringsinnspill til regjeringens forslag til fordelingsmodell for Norsk Tippings overskudd øremerket samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner.

Høring - Fordelingsmodell for Norsk Tippings overskudd øremerket samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner

1 INNLEDNING

Det vises til Kulturdepartementets høringsbrev 11. oktober 2013 vedrørende endringer i forskrift 12. juni 2009 nr 640 om tilskudd til samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner fra spilloverskuddet til Norsk Tipping AS. Det er foreslått endringer i fordelingsmodellen for den delen av Norsk Tipping AS' overskudd (18 %) som er øremerket samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner. Et vesentlig element i forslaget er at Kreftforeningen, Landsforeningen for hjerte- og lungesyke, Nasjonalforeningen for folkehelsen, Norges Blindforbund, Norges Handikapforbund og Redd Barna, som hittil har vært sikret en fast andel av spilleoverskuddet, skal måtte søke om tildeling av tippemidler på linje med et stort antall (anslagsvis 300) organisasjoner. Departementet legger til grunn at Flyktninghjelpen faller helt ut av ordningen etter en overgangsperiode.

Dette høringssvaret inngis av på vegne av de 7 følgende organisasjoner i fellesskap:

- Kreftforeningen
- Flyktninghjelpen
- Landsforeningen for hjerte- og lungesyke
- Nasjonalforeningen for folkehelsen
- Norges Blindforbund
- Norges Handikapforbund
- Redd Barna

Vi vil i vårt hørings svar argumentere for at vi fortsatt bør ha en fast andel av overskuddet til Norsk Tipping og at automatforliket videreføres.

Vi har forståelse for at flere organisasjoner ønskes inkludert i fordelingen av den delen av overskuddet fra Norsk Tipping AS som skal gis til samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner, og vi mener det finnes gode alternative løsninger for å oppnå dette.

Departementets endringsforslag vil, dersom det vedtas, medføre et betydelig inntektsbortfall for våre organisasjoner etter utløpet av en overgangsperiode. Dette vil få alvorlige konsekvenser for våre muligheter til å løse viktige samfunnsoppgaver. Våre organisasjoner vil særlig fremholde:

- Vi støtter opp om den norske, ansvarlige spillemodellen. Utredningen fra Oxford Research AS av april 2013 viser at aktivitetene i våre organisasjoner har stor samfunnsmessig verdi, og at spillemidlene blir brukt som forutsatt i automatreformen og i Stortingets vedtak fra 2003.
- Vi har fulgt opp forpliktelsene som lå til grunn for automatforliket fra 2003. Det er ingenting i rapporten fra Oxford Research AS som tilsier at organisasjonene ikke har fulgt opp sine forpliktelser i forhold til automatforliket.
- Vi mener at automatforliket må videreføres. Dette innebærer at midler må fordeles til våre organisasjoner, slik som i dag, og må stilles til rådighet som frie midler. Midler må tildeles uten søknad, etter dagens fordelingsnøkkel.
- Vi mener at departementets endringsforslag på flere punkter ikke er i samsvar med forutsetningene for automatforliket og innføringen av enerettsmodellen i 2003, at forslaget ikke er tilstrekkelig utredet, og at forslaget innebærer urettmessig forskjellsbehandling mellom de ti store humanitære organisasjonene som hittil har blitt tildelt midler uten søknad.
- Etter vår oppfatning åpner ikke pengespilloven § 10 for å vektlegge beredskapshensyn ved tildelingen av midler som grunnlag for en forskjellsbehandling mellom de ti store humanitære organisasjonene.
- Vi mener at myndighetene, som følge av automatforliket og innføringen av enerettsmodellen i 2003, har et betydelig ansvar for å påse at våre organisasjoner har gode og stabile rammevilkår som gir grunnlag for et langsiktig aktivitetsnivå med forutsigbare inntekter.
- Videre tillater vi oss innledningsvis å påpeke at det foruten en mangelfull konsekvensutredning for de organisasjonene som blir rammet, også mangler en vurdering for hvordan man tenker å kompensere inntektsbortfallet for våre syv organisasjoner dersom forslaget skulle bli endelig. Vi synes også det ville vært klokt

om forslagene i denne høringen ikke hadde blitt behandlet løsrevet fra det vi oppfatter som en ny spillpolitikk fra regjeringens side, jfr regjeringsplattformen hvor det bl.a. står: «Regjeringen vil støtte opprettelsen av flere ikke-vanedannende lotterikonsepter som kan styrke frivilligheten, forutsatt at de ikke utfordrer EU-unntaket vi har fått for vårt spillmonopol. De store humanitære organisasjonene skal prioriteres.»

Vi ønsker samtidig å peke på at i perioden fra automatforliket i 2003 og fram til i dag har det vært flere korsveier, sist knyttet til kompensasjon for Nabolaget i juni 2013, hvor vi etter ønske fra myndighetene og i forvisning om å ha forliket, har valgt å høre på ønsker derfra og lagt oss på en samarbeidslinje, fremfor i stedet å utvikle egne inntektskilder.

Vi ønsker forøvrig å vise til brev 4. juni 2013 til Kulturdepartementet, der 10H kom med innspill til overgangsordningen for perioden fra 2014 til 2017, samt mer generelle innspill til fordelingsmodellen. Synspunktene i dette brevet fastholdes.

2 GENERELLE SYNSPUNKTER PÅ DEPARTEMENTETS FORSLAG

Departementets forslag til modell for fordeling av overskuddet fra Norsk Tipping AS til samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner gjenspeiler ikke 10Hs innspill i brev 4. juni 2013 om langsiktige og forutsigbare rammevilkår for alle organisasjonene i 10H. I stedet legger departementet opp til at flertallet av organisasjonene i 10H skal inn i en søknadsbasert ordning. De syv organisasjonene som står bak dette brevet vil komme vesentlig dårligere ut enn med eksisterende modell.

Dette er i strid med Stortingets føringer fra 2003 hvor det slås fast at organisasjonene må sikres en mest mulig stabil inntektssituasjon i forbindelse med innføringen av enerettsmodellen. Vi er meget bekymret for at den langsiktigheten og forutsigbarheten som Stortinget la til grunn, kan se ut til å forvitte. Konsekvensen av dette vil være at finansieringen av våre aktiviteter svekkes. Vi frykter også at innføring av ny og endret modell vil medføre en vesentlig økning i administrative byrder for organisasjonene. Vi tillater oss i den sammenheng og vise til regjeringsplattformen hvor det under avsnittet om frivillighet står: «Gjennomgå de økonomiske rammebetingelsene for frivillig virksomhet, med sikte på å redusere byråkrati og politisering.» I ytterste konsekvens vil departementets forslag føre til færre og dårligere humanitære og samfunnsnyttige aktiviteter for mennesker i sårbare livssituasjoner.

Vi har forståelse for at man ønsker å inkludere flere samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner i spilleoverskuddet. Organisasjonene i 10H - deriblant våre syv organisasjoner – har i mange år ment at det vil være mulig å inkludere flere organisasjoner, uten at det trenger å gå på bekostning av organisasjonene som i dag mottar en fast andel av spilleoverskuddet. Forutsetningen må være at myndighetene er villige til å se på tiltak som kan gjøre overskuddet større. For våre organisasjoner er det lite tilfredsstillende å erfare at departementet velger å se bort fra innspillene på dette området.

Forskriftsendringen som ble vedtatt 9. august 2013 viser at det er mulig å få til gode og bærekraftige løsninger på fordelingen av tippemidlene. Det nye spillet "Nabolaget" skal gi inntekter til samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner. Bakgrunnen for etableringen av "Nabolaget" var at departementet oppfordret organisasjonene i 10H til å ta med sine søknader om nye spillkonsepter til Norsk Tipping AS, for å se om det var mulig å etablere et nytt spillkonsept til inntekt for 10H i regi av Norsk Tipping. De syv organisasjonene bak dette brevet mener at ordningen som ble vedtatt 9. august 2013 bør gjøres permanent, samtidig som andelene til våre organisasjoner må skjerms. Det vi si at de humanitære- og samfunnsnyttige organisasjonen tildeles overskuddet av Nabolaget, og at halvparten av dette øremerkes 10 H også etter overgangsordningen.

Legitimiteten til spillmodellen er avhengig av at regjeringen klarer å bygge robuste løsninger med bred støtte. Når departementet foreslår å inkludere mange nye organisasjoner, er det viktig at de som allerede mottar midler ikke blir unødig presset. Det er lite hensiktsmessig å føre en politikk som nedlegger enkelte samfunnsnyttige aktiviteter for å gjøre plass til andre. Spesielt ikke når det finnes løsninger som gjør at myndighetene kan unngå en slik situasjon. Andelen av overskuddet til samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner må derfor bygges særskilt. Det første enkelttiltaket vil være å beholde 10H med egen prosentandel i 18-prosenten (som i dag), og at overskuddet fra "Nabolaget" på permanent basis inngår i den andelen som går til samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner. Deretter bør andelen til samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner (18-prosenten) bygges videre med flere nye spill. Dette vil bidra til at myndighetene slipper å bryte med Stortingsvedtaket (automatforliket), samtidig som flere organisasjoner inkluderes i spilleoverskuddet.

3 FORUTSETNINGENE FOR AUTOMATFORLIKET I 2003. STORTINGETS FØRINGER

Som nevnt ovenfor, har våre organisasjoner lojalt innrettet seg etter automatforliket. Imidlertid mener vi at departementets endringsforslag på flere punkter ikke er i samsvar med forutsetningene for innføringen av enerettsmodellen.

Bakgrunnen for automatforliket var det store omfanget av gevinstautomater utplassert i det offentlige rom, og økende spillavhengighet i befolkningen. Norsk Tipping AS fikk enerett til oppstilling og drift av spilleautomater. Samtidig skulle samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner gis en andel av overskuddet i Norsk Tipping AS som kompensasjon for bortfallet av automatinntekter. Andelen ble satt til 18 %, som tilsvarte automatoverskuddets andel av overskuddet i Norsk Tipping AS for 2001. Med andre ord var det en sammenheng mellom automatinntektene som organisasjonene hadde hatt, og andelen som organisasjonene skulle tilgodeses gjennom tippemidlene.

Kulturdepartementet skisserte (Ot prp nr 44 (2002-2003) avsnitt 4.6.2) to alternative modeller for hvordan andelen som skulle gis til samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner skulle fordeles:

- I den ene modellen skulle Norges Røde Kors, Redningsselskapet og Norges Handikapforbund tilgodeses med til sammen 59 %, mens de resterende 41 % skulle fordeles til øvrige organisasjoner etter søknad (merk: dette er ikke den samme konstellasjonen som nå er foreslått behandlet særskilt med beredskap som begrunnelse). Begrunnelsen for at disse tre organisasjonene skulle ha en særlig stilling, var at disse organisasjonene hadde foretatt egne investeringer i operatørvirksomhet av automater og personell. Når det gjaldt Norges Røde Kors og Redningsselskapets, ble det i tillegg vist til at en stadig økende andel av deres inntekter var basert på automatvirksomhet.
- Som alternativ ble det foreslått at 82,2 % av andelen til samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner skulle fordeles etter en fast fordelingsnøkkel til de ti største humanitære organisasjonene, herunder til Norges Røde Kors, Redningsselskapet og Norges Handikapforbund.

Departementet uttalte i proposisjonen avsnitt 4.6.2:

”Departementet vil understreke den samfunnsmessige betydningen av det arbeid som utføres av de organisasjoner som i dag mottar midler fra automatvirksomheten. Det legges derfor til grunn at det i denne omgang ikke bør tas sikte på en vesentlig endring i fordelingen av automatinntekter slik de har utviklet seg fram til 2001, men at det på sikt bør vurderes en omfordeling i lys av veksten i Norsk Tippings samlede spilleoverskudd.”

Denne uttalelsen gjaldt både departementets primære og alternative forslag. Som det fremgår, innebar departementets primære forslag at syv store humanitære organisasjoner skulle være henvist til å søke om tildeling av midler fra overskuddet i Norsk Tipping AS. I høringssvar 6. desember 2002 avgitt på vegne av Norges Blindforbund, Nasjonalforeningen for folkehelsen, Landsforeningen for hjerte- og lungesyke, Kreftforeningen, Stiftelsen flyktningshjelpen, Redd Barna og Norsk Folkehjelp ble det fremholdt at det ville knytte seg betydelig usikkerhet til utfallet av en eventuell søknadsprosess om tippemidler. Organisasjonene argumenterte derfor for at departementets alternative modell måtte legges til grunn for fordelingen, dersom hovedtrekkene i departementets forslag skulle vedtas.

Lovforslaget ble behandlet i Odelstinget 12. juni 2003. Før komité-behandlingen ble det reelt sett inngått et kompromiss mellom statlige myndigheter og organisasjonene. Organisasjonene skulle motta midler i henhold til departementets alternative modell. Til gjengjeld skulle

organisasjonene ikke utvikle nye spill eller lotterier for å kompensere for bortfallet av inntekter. Det er dette kompromisset som gjerne omtales som automatforliket. Flertallet i familie-, kultur- og administrasjonskomitéen – alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet – ga klart uttrykk for at ikke bare Norges Røde Kors, Redningsselskapet og Norges Handikapforbund, men også de øvrige syv organisasjonene, måtte sikres forutsigbarhet for tildeling av midler. I Innst O nr 124 (2002-2003) avsnitt 2.4.2 ble det uttalt:

”Flertallet er enige i Regjeringens forslag til fordeling til de tre humanitære operatørene Norges Røde Kors, Redningsselskapet og Norges Handikapforbund.

Flertallet mener dessuten at de 7H-organisasjonene (Kreftforeningen, LHL, Blindedeforbundet, Flyktningrådet, Redd Barna, Norsk Folkehjelp og Nasjonalforeningen for folkehelsen) bør sikres forutsigbarhet i tildelte midler, og viser i den sammenheng til fordelingstabellen i proposisjonens alternative modell.”

Komiteen la også til grunn at den nye ordningen skulle evalueres innen fem år. I den forbindelse uttalte komiteen:

Flertallet vil anbefale at evalueringsresultater og eventuelt endringer i fordelingen mellom organisasjoner både i og utenfor den nye ordningen legges fram for Stortinget som egen sak.”

At de ti største humanitære organisasjonene skulle sikres forutsigbare inntekter fra overskuddet i Norsk Tipping AS, ble understreket av flere representanter i debatten i Odelstinget.

. For eksempel uttalte saksordfører Karin S Woldseth fra Fremskrittspartiet følgende:

“I dag skal vi behandle endringer i pengespill- og lotteriloven, en lov som med de endringer som er foreslått, innfører enerett på gevinstautomater i Norge, som gir de ti store humanitære organisasjonene en sikker inntekt i framtiden. Det blir også mer forskning på spillavhengighet, for å nevne noe.”

Og:

“De frivillige lag og organisasjoner vet lite om hva framtiden vil bringe, med unntak kanskje av de ti store humanitære organisasjonene, som gjennom dette grepet får en trygg og sikker inntekt.”

Sonja Irene Sjøli fra Høyre uttalte:

“Slik forslaget nå ligger, mener Høyre at Regjeringen har funnet fram til et akseptabelt balansepunkt mellom de motstridende hensyn som her gjør seg gjeldende. Selv med de betydelige innskjerpinger som er foreslått, vil det også i framtiden bli store beløp til fordeling mellom dem som til nå har hatt spilleinntekter. At disse tilskuddene for framtiden legges inn som en andel av tippenøkkelen, betyr også et mer robust grunnlag for inntektene.”

Statsråd Valgerd Svarstad Haugland uttalte:

“I proposisjonen er det gjort framlegg om at Raudekrossen, Redningsselskapet og Norges Handikapforbund skal få ein fast del av overskotet. Eg har òg merka meg at komitéfleirtalet ynskjer å sikra også dei sju andre største humanitære organisasjonane ei form for tryggleik i tildeling av midlar.”

Regler om fordeling av spilleoverskuddet ble gitt i Kultur- og kirkedepartementets forskrift 12. juni 2009 om tilskudd til samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner fra spilleoverskuddet til Norsk Tipping. Fordelingen ble fastsatt i samsvar med departementets alternative modell (med enkelte justeringer som var avklart med organisasjonene). Noe annet var det ikke adgang til. Departementet sto ikke fritt til å fastsette noe annet om fordelingen enn det som fulgte av Stortingets føringer. Det forslaget som nå foreligger om endring av fordelingsnøkkelen er ikke i samsvar med vedtaket fra Stortinget i 2003.

I departementets forslag er det ikke lagt opp til at saken skal forelegges for Stortinget som egen sak. Etter vår oppfatning er det tvilsomt om departementet har rettslig adgang til å endre fordelingsmodellen, uten at dette gjøres. Manglende foreleggelse for Stortinget vil kunne medføre ugyldighet av en eventuell forskriftsendring. Vi anser dette som et krav til fremgangsmåten, som vi har meget vanskelig for å skjønne at departementet kan unnlate å etterleve.

Vi vil også peke på at departementet i 2003 la til grunn at en omfordeling av inntektene burde vurderes på sikt, men at dette skulle skje i lys av veksten i det samlede spilleoverskuddet. Spilleoverskuddet har ikke økt siden eneretten ble vedtatt. Departementets forutsetning for en eventuell omfordeling er dermed ikke oppfylt.

4 MANGELFULL UTREDNING

Før det vedtas en ny forskrift, eller treffes vedtak om endring av forskrift, skal forvaltningen påse at saken er så godt opplyst som mulig. Dette følger av forvaltningsloven § 37.

Utredningsplikten i § 37 må ses i sammenheng med utredningsinstruksen.

Utredningsinstruksen innebærer at vesentlige konsekvenser av beslutningen skal utredes.

Konsekvensene skal tallfestes så langt det er mulig, og virkningen for dem som omfattes av beslutningen skal omtales.

Nødvendig utredning må foretas før saken sendes på høring. Man kan altså ikke i alminnelighet basere seg på at relevante innsigelser vil fremkomme under høringen, og på grunnlag av dette unnlate å foreta tilfredsstillende utredning. Ansvaret for sakens opplysning påhviler forvaltningen.

Plikten til utredning er strengere i tilfeller hvor det treffes inngrepene vedtak.

Forslaget til ny fordelingsmodell vil få svært store konsekvenser for våre organisasjoner. Foreløpige beregninger tyder på et inntektsbortfall på 50 - 75 %. Departementet legger til grunn at Flyktningshjelpen faller helt ut av ordningen etter en overgangsperiode. Innføringen av ny modell vil også føre til vesentlig større administrative byrder. Inntektsreduksjonen som det legges opp til i høringsnotatet vil få alvorlige konsekvenser for organisasjonenes humanitære og samfunnsnyttige oppdrag. Inntektene fra Norsk Tipping er også svært verdifulle ved at de ikke krever innsamlingskostnader, brutto- og nettoinntekt er det samme. Utgangspunktet må dermed være at endringene ikke kan foretas, uten at virkningene for våre organisasjoner er forsvarlig vurdert og utredet.

På oppdrag fra Kulturdepartementet har Oxford Research AS utredet visse spørsmål, blant annet knyttet til hvilken betydning spillemidlene i dag har for økonomien i organisasjonene. Det er også i korte trekk angitt hvilke aktiviteter som i dag finansieres av den delen av overskuddet i Norsk Tipping AS som gis til humanitære og samfunnsmessige organisasjoner. Det er imidlertid ikke vurdert hvilke direkte og konkrete konsekvenser departementets forslag vil ha for våre organisasjoner. Som gjennomgått ovenfor, ble det i 2003 gitt klare føringer fra Stortinget om fordelingsmodellen, og et vesentlig siktemål var å sikre blant annet våre organisasjoner forutsigbare og langsiktige inntekter. Det må da kreves at en endring som har vesentlige konsekvenser for våre organisasjoner, og som i tillegg bestemmer noe annet om fordelingen enn det Stortinget la til grunn, må utredes og vurderes av departementet. *De økonomiske konsekvensene må tallfestes så langt som mulig.*

Departementets høringsnotater 30. april 2013 og 11. oktober 2013 inneholder ingenting om de nærmere konsekvensene for våre organisasjoner. Når det gjelder økonomiske og administrative konsekvenser, uttaler departementet i høringsnotatet 11. oktober 2013:

”Gjennom de foreslåtte endringene vil flere organisasjoner enn i dag få muligheten til å søke om spillemidler som fordeles til samfunnsnyttige og humanitære formål. Omleggingen av ordningen vil kunne medføre et visst merarbeid for Lotteri- og stiftelsestilsynet og Lotterinemnda, særlig i oppstartsåret. Eventuelle kostnader knyttet til merarbeid i forbindelse med innføring av ny modell dekkes innenfor gjeldende utgiftsbevilgninger for Lotteri- og stiftelsestilsynet og Lotterinemnda.”

Etter vår oppfatning er dette ikke i samsvar med utredningsplikten som påhviler departementet. *Blant annet savner vi en tallfesting av hvilke konsekvenser endringsforslaget*

vil få for våre organisasjoner. Departementet har heller ikke vurdert hvilke konsekvenser forslaget vil få for vår virksomhet og de samfunnsnyttige og humanitære formålene som vi arbeider for. Mangelfull utredning vil kunne medføre ugyldighet av en eventuell forskriftsendring.

5 FORSKJELLSBEHANDLING AV DE TI STORE HUMANITÆRE ORGANISASJONENE

Som vi har gjennomgått ovenfor, foreslo departementet i 2003 at kun Norges Røde Kors, Redningsselskapet og Norges Handikapforbund skulle motta midler uten søknad. Begrunnelsen var at disse tre organisasjonene hadde foretatt egne investeringer i operatørvirksomhet av automater. Familie-, kultur- og administrasjonskomiteen var ikke enig i denne forskjellsbehandlingen, og vedtok at alle de ti store humanitære organisasjonene skulle tildeles midler uten å måtte søke.

I departementets høringsnotat 30. april 2013 og 11. oktober 2013 er det vist til at Norges Røde Kors, Redningsselskapet og Norsk Folkehjelp spiller en særlig rolle i forbindelse med beredskap. Dette er et hensyn som ikke var fremme i forbindelse med innføringen av enerettsmodellen i 2003. Det er ingen ting i lovforarbeidene som tyder på at visse samfunnsnyttige formål skulle kunne tillegges særlig vekt ved fordelingen.

Komiteens uttalte siktemål var å sikre fortsatte inntekter for de ti store humanitære organisasjonene. Bakgrunnen for dette var at disse organisasjonene ville oppleve vesentlig bortfall av inntekter som følge av innføringen av Norsk Tipping AS' enerett. I den grad departementet foreslo en særbehandling av enkelte organisasjoner, var dette basert på foretatte investeringer, ikke ut fra vurderinger av organisasjonenes formål.

Etter vår oppfatning er det tvilsomt om pengespilloven § 10 åpner for å vektlegge beredskapshensyn ved tildelingen av midler som grunnlag for en forskjellsbehandling mellom de ti store humanitære organisasjonene. Det er ingen ting i forarbeidene som tyder på at hensynet til formålet skulle kunne begrunne en forskjellsbehandling av de organisasjonene som i henhold til komiteens vedtak skulle motta midler uten søknad. Ikke minst er dette problematisk, når departementet legger opp til at saken ikke skal forelegges for Stortinget, i strid med komiteens anbefaling.

Effekten av den foreslåtte forskjellsbehandlingen vil være at 3 organisasjoner beholder sin andel på 59 % av potten på 18 %. Organisasjonene bak denne høringen, med unntak av Flyktningshjelpen som er foreslått tatt ut av hele ordningen, vil sammen med anslagsvis 300 andre organisasjoner dele de resterende 41 %.

Vi ønsker å avslutte med å fremholde at våre organisasjoner ønsker å være konstruktive bidragsytere i prosessen videre, og vi stiller gjerne opp med ytterligere utdypinger og opplysninger som departementet måtte ønske.

Med vennlig hilsen
Kreftforeningen

Anne Lise Ryel
generalsekretær